

Algemene beschouwingen Voerendaal Actief

Donderdag 10 november 2022

Betreft: begroting 2023

Voorzitter, raadsleden, ambtenaren, college en inwoners van Voerendaal,
Vandaag staat op de agenda het bespreken en vaststellen van de begroting van 2023 inclusief de meerjarenraming 2024-2026.

En nee, wij hebben vanochtend niet voor 11:00 uur ons betoog gedeeld.

Dat is van tevoren duidelijk gecommuniceerd en dan houden wij ons daar ook aan.

En we lichten graag even kort toe, waarom wij ons helaas genoodzaakt voelden om zo te handelen.

Beloofte maakt namelijk schuld, zo luid het gezegde, maar dit college komt regelmatig belangrijke afspraken gewoon niet na en daardoor kunnen wij onze controlerende taak als raadsleden niet naar behoren uitvoeren.

Hier doelen wij bijvoorbeeld op de beloftes die eerder dit jaar zijn gedaan over de mogelijkheid om nog input te leveren voor de opzet van het coalitieakkoord, en waarbij verwachtingen zijn geschept over het concreet en SMART-formuleren van de doelstellingen. Maar wat gebeurt er in de praktijk, het tegenovergestelde: na enkele weken van radiostilte ontvangen wij als raad een coalitieakkoord dat alleen maar is gericht op hoofdlijnen. Vrijwel geen enkele concrete doelstelling, onbegrijpelijk.

Maar het collegeprogramma zou dit probleem oplossen, zo was beloofd, tijdens de informatieavond van woensdag 19 oktober zou er ruimte zijn voor een gesprek en zou het college een toelichting geven aan raads- en commissieleden. Waar 45 minuten voor was gereserveerd werd na 6 minuten afgekapt, dit college had er klaarblijkelijk helemaal geen zin in. Voor Voerendaal Actief was deze gang van zaken wederom onbegrijpelijk.

En zo zouden we nog wel even door kunnen gaan, van het gemak waarmee vrijwel alle vragen in de commissievergaderingen worden doorgeschoven naar de ambtenaren t/m het niet beantwoorden van vragen waarbij is toegezegd dat deze schriftelijk beantwoord zouden worden. Je zou bijna gaan denken dat dit college de controlerende taak van deze raad helemaal niet serieus neemt.

De portefeuillehouders hebben een bestuurlijke verantwoordelijkheid voor al dit soort zaken maar wij zien alleen maar dat de ambtenaren tijdens de vergaderingen al het werk doen. Daarom willen wij dan ook vanuit deze positie de ambtenaren alvast hartelijk bedanken voor alle moeite die ze hebben gedaan.

En om verder invulling te geven aan onze controlerende taak zullen we een opsomming geven van zaken uit deze begroting waar wij als Voerendaal actief zeer bezorgd over zijn:
Ten eerste:

- De gemeentelijke lasten in Voerendaal zijn veel te hoog! En dit roepen wij natuurlijk al jaren, maar we zijn nu echt koploper in alle categorieën. Voor onze huurders is het nu zo erg dat ze zelfs meer dan 2x zo veel aan gemeentelijke lasten moeten betalen dan huurders in enkele omliggende gemeenten. 2x zo veel bij éénzelfde woningwaarde, dit is toch niet meer uit te leggen aan onze burgers

- Dan de begroting van 2023 in cijfers: we krijgen gelukkig een kleine 2,5 miljoen meer aan rijksinkomsten, maar geven vervolgens ook gewoon ruim 4 miljoen meer uit, je hoeft geen economie gestudeerd te hebben om te begrijpen dat je dan z'n 1,7 miljoen te kort komt. En dit gebeurt al jaren, en dit zeggen wij ook al jaren, dit is absoluut geen duurzame manier van besturen. De reserves raken namelijk meer en meer uitgeput.
- De meerjarenraming: Zelfs wanneer wij als gemeente Voerendaal in de komende jaren geen enkele financiële tegenvaller meer krijgen en dus alles verloopt zoals nu opgenomen in deze meerjarenraming, dan zal de algemene reserve in de loop van 2026 door de minimale ondergrens van 10% zakken met alle gevolgen van dien. Is deze meerjarenraming geen financiële zelfmoord vragen wij ons af.
- Vervolgens heeft deze coalitie ook nog een cheque ter waarde van €200.000,- nodig aangezien de verwachting is, en ik citeer, dat *'de uitwerking en uitvoering van het coalitieakkoord zal leiden tot onvoorziene uitgaven'*. Hoe kan dit? Deze begroting is toch een vertaling van het coalitieakkoord en collegeprogramma? Ook dit, beste dames en heren, draagt weer bij aan het uithollen van de controlerende taak van deze raad. En wij als Voerendaal Actief maken ons oprecht grote zorgen over de stappen waarmee dit college steeds meer speelruimte probeert te krijgen. Het is onze taak als raad om hiervoor te waken en duidelijk kaders aan te geven.
- Daarnaast het stimuleren van de economie, toch wel een zeer belangrijk punt in deze onzekere tijd, maar daar zien we helemaal niks van terug in deze begroting. Hoe kan het dat dit het enige programma is waarop bezuinigd gaat worden? We begrijpen niet hoe dit kan aansluiten bij de ambities uit het coalitieakkoord. Graag horen we van de verantwoordelijk portefeuillehouder hoe hij dit ziet.
- Ook zijn er tal van lopende investeringsprojecten die wederom uitgesteld worden, in deze tijd van torenhoge inflatie en loon- en prijsstijgingen van ongekende proportie is dit een financiële molensteen die deze gemeente om de nek hangt.
Het steeds maar weer opschuiven van projecten zorgt voor een opeenhoping van tekorten. De kredieten die namelijk ooit zijn vastgesteld zijn nu al, bij vrijwel geen enkel project meer toereikend.
En natuurlijk kan er een keer wat vertraging oplopen, neem nou bijvoorbeeld de ontwikkeling van de school in Ransdaal, ook hier zien we dat de realisatie is opgeschoven naar 2023. Nou kunnen we dit nog wel begrijpen, maar dan verwachten we nu ook echt dat dit in 2023 gerealiseerd gaat worden. Graag ontvangen we vandaag nogmaals een bevestiging vanuit het college.
Daartegenover zien we andere uitersten, projecten die gewoon wederom met jaren worden opgeschoven, zoals bijvoorbeeld de rioolmaatregelen in Winthagen en de herontwikkeling van de school in Ubachsberg. Onacceptabel voor Voerendaal Actief.
- Wanneer we als laatste kijken naar de 30 miljoen aan langlopende leningen die de komende jaren worden afgesloten dan maken wij ons ook grote zorgen over de gevolgen hiervan. De leningen stijgen tot een totaalbedrag van 52 miljoen in 2026, de jaarlijkse rentekosten stijgen hierdoor met een half miljoen en de aflossing zelfs naar 4 miljoen euro per jaar. Hopelijk beseft iedereen hier aanwezig dat dit verstreckende gevolgen zal hebben voor de liquiditeit van onze gemeente.
Graag krijgen we een reactie hierop.

Helaas kunnen wij als Voerendaal Actief vanuit onze rol alleen maar proberen om jullie als college en collega raadsleden een beeld te scheppen van onze grote bezorgdheid en hopelijk kunnen we hier vandaag inhoudelijk op een levendige manier over debatteren. Want alleen dan kunnen wij als raad onze volksvertegenwoordigende-, kaderstellende- en controlerende taak op een correcte manier uitvoeren.

The End